

მართლმსაჯულების პრობლემათა საქართველოს კონსტიტუციის შუქზე იურიდიული ფაქტები და მათი სამართლებრივი ანალიზი

ბიძინა სავანელი

სამართლის დოქტორი,
სამართლის მეცნიერთა კავშირის წევრი,
ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის
მკვლევარი-პროფესორი, სოციალურ მეცნიერებათა და საგანმანათლებლო კვლევათა
ხმელთაშუა ზღვის ცენტრის სამეცნიერო საბჭოს წევრი და
სოციალურ მეცნიერებათა ხმელთაშუა ზღვის
ჟურნალის რედაქტორი (რომი, იტალია)

საკვანძო სიტყვები:

სახელმწიფო, სამართალი, ადამიანი

1. უმატეს განვითარებად ქვეყნებში მართლმსაჯულების პრობლემატრადიციულად სასამართლოების მიერ შესაბამისი სახელმწიფოს ძირითადი კანონის, როგორც უმაღლესი იურიდიული ძალის მქონე ნორმატიული აქტის, უზღვეველყოფაში ვლინდება. კერძოდ, საუბარია საქართველოს სასამართლოების მიერ კონსტიტუციის უზენაესობის პრინციპის დარღვევაზე.

1. საქართველოსთან მიმართებაში საკითხი ეხება საქართველოს კონსტიტუციის მე-6 მუხლს, რომლის ძალით: „1. საქართველოს კონსტიტუცია სახელმწიფოს უზენაესი კანონია. ყველა სხვა სამართლებრივი აქტი უნდა შეესაბამებოდეს კონსტიტუციას. 2. საქართველოს კანონმდებლობა შეესაბამება საერთაშორისო სამართლის საყოველთაოდ აღიარებულ პრინციპებსა და ნორმებს. საქართველოს საერთაშორისო ხელშეკრულებას ან შეთანხმებას, თუ იგი არ ეწინააღმდეგება საქართველოს კონსტიტუციას. კონსტიტუციურ შეთანხმებას აქვს უპირატესი იურიდიული ძალა შიდასახელმწიფოე-

ბრივი ნორმატიული აქტების მიმართ.“

სისხლის და ადმინისტრაციულ საქმეებზე გადაწყვეტილებათა მიღებამდე სასამართლოები წინასწარ არ ამოწმებენ და არ მსჯელობენ: ეწინააღმდეგება თუ არა გამოყენებული კანონი და გადაწყვეტილება საქართველოს კონსტიტუციის მე-6 მუხლს. (ანალოგიური პრაქტიკა დაინერგა სასამართლო პროცესებში მონაწილე მხარეთა საქმიანობაში).

საქართველოს კონსტიტუციის მიღებიდან დღემდე სასამართლოების, ასევე დანარჩენი ორი ხელისუფლების პრაქტიკას თვალს თუ გადავაგვლებთ, იმ დასკვნამდე მივალთ, რომ საქართველოს კონსტიტუციის მე-6 მუხლი უმოქმედო ნორმაა, და ეს მაშინ, როდესაც საქართველოს კონსტიტუციის პრეამბულის ძალით: „ჩვენ, საქართველოს მოქალაქენი, რომელთა ურყევი ნებაა, დავამკვიდროთ დემოკრატიული საზოგადოებრივი წესწყობილება, ეკონომიკური თავისუფლება, სოციალური და სამართლებრივი სახელმწიფო, უზრუნველყოთ ადამიანის საყოველთაოდ აღიარებული უფლებანი და თავისუფლებანი, განვამტკიცოთ

სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობა და სხვა ხალხებთან მშვიდობიანი ურთიერთობა, ქართველი ერის მრავალსაუკუნოვანი სახელმწიფოებრიობის ტრადიციებსა და საქართველოს 1921 წლის კონსტიტუციის ისტორიულ-სამართლებრივ მემკვიდრეობაზე დაყრდნობით ღვთისა და ქვეყნის წინაშე **ვაცხადებთ ამ კონსტიტუციას.**“ (მონიშვნა ჩვენია – ბ. ს.). უფრო მეტი, საქართველოს კონსტიტუციის მე-5 მუხლის ძალით: „1. საქართველოში სახელმწიფო ხელისუფლების წყაროა **ხალხი**. სახელმწიფო ხელისუფლება ხორციელდება კონსტიტუციით დადგენილ **ფარგლებში.**“ (მონიშვნა ჩვენია – ბ. ს.).

2. საქართველოსთან მიმართებაში საკითხი ეხება საქართველოს კონსტიტუციის მე-7 მუხლს, რომლის ძალით: „სახელმწიფო ცნობს და იცავს ადამიანის საყოველთაოდ აღიარებულ უფლებებსა და თავისუფლებებს, როგორც ნარუვალ და უზენაეს ადამიანურ ღირებულებებს. ხელისუფლების განხორციელებისას ხალხი და სახელმწიფო შეზღუდული არიან ამ უფლებებითა და თავისუფლებებით, როგორც **უმუშალოდ** მოქმედი სამართლით.“ (მონიშვნა ჩვენია – ბ. ს.).

სისხლის და ადმინისტრაციულ საქმეებზე გადაწყვეტილებათა მიღებამდე სასამართლოები წინასწარ არ ამონშებენ და არ მსჯელობენ: ეწინააღმდეგება თუ არა გამოყენებული კანონი და შესაბამისად, გადაწყვეტილება საქართველოს კონსტიტუციის მე-7 მუხლს. (ანალოგიური პრაქტიკა დაინერგა სასამართლო პროცესებში მონაწილე მხარეთა საქმიანობაში).

საქართველოს კონსტიტუციის მიღებიდან დღემდე სასამართლოების, აგრეთვე დანარჩენი ორი ხელისუფლების პრაქტიკას თვალს თუ გადავავლებთ, იმ დასკვნამდე მივალთ, რომ საქართველოს კონსტიტუციის მე-7 მუხლი უმოქმედო ნორმაა; და ეს მაშინ, როდესაც საქართველოს კონსტიტუციის პრეამბულის ძალით: „**ჩვენ, საქართველოს მოქალაქენი**, რომელთა ურყევი ნებაა, დავამკვიდროთ დემოკრატიული საზოგადოებრივი წესწყობილება, ეკონომიკური თავისუფლება, სოციალური და სამართლებრივი სახელმწიფო, უზრუნველყოთ ადამიანის საყოველთაოდ აღიარებული უფლებანი და თავისუფლებანი, განვამტკიცოთ სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობა და სხვა

ხალხებთან მშვიდობიანი ურთიერთობა, ქართველი ერის მრავალსაუკუნოვანი სახელმწიფოებრიობის ტრადიციებსა და საქართველოს 1921 წლის კონსტიტუციის ისტორიულ-სამართლებრივ მემკვიდრეობაზე დაყრდნობით ღვთისა და ქვეყნის წინაშე **ვაცხადებთ ამ კონსტიტუციას.**“ (მონიშვნა ჩვენია -- ბ. ს.).

უფრო მეტი, საქართველოს კონსტიტუციის მე-5 მუხლის ძალით: „1. საქართველოში სახელმწიფო ხელისუფლების წყაროა **ხალხი**. სახელმწიფო ხელისუფლება ხორციელდება კონსტიტუციით დადგენილ **ფარგლებში.**“ (მონიშვნა ჩვენია – ბ. ს.).

3. საქართველოსთან მიმართებაში საკითხი ეხება საქართველოს კონსტიტუციის 39-ე მუხლს, რომლის ძალით: „საქართველოს კონსტიტუცია არ უარყოფს ადამიანისა და მოქალაქის **სხვა საყოველთაოდ აღიარებულ უფლებებს**, თავისუფლებებსა და გარანტიებს, რომლებიც აქ არ არის მოხსენიებული, მაგრამ თავისთავად გამომდინარეობენ კონსტიტუციის **პრინციპებიდან.**“ ამ დროს, კონსტიტუციის პრინციპები ჩამოყალიბებულია ზოგად დებულებებში).

გადაწყვეტილებათა მიღებამდე სასამართლოები წინასწარ არ ამონშებენ და არ მსჯელობენ ეწინააღმდეგება თუ არა გამოყენებული კანონი და გადაწყვეტილება საქართველოს კონსტიტუციის 39-ე მუხლს. საქართველოს კონსტიტუციის მიღებიდან დღემდე სასამართლოების, აგრეთვე დანარჩენი ორი ხელისუფლების პრაქტიკას თვალს თუ გადავავლებთ, იმ დასკვნამდე მივალთ, რომ საქართველოს კონსტიტუციის 39-ე მუხლი ფაქტობრივად მკვდარი ნორმაა. ეს მაშინ, როდესაც საქართველოს კონსტიტუციის პრეამბულის ძალით: „**ჩვენ, საქართველოს მოქალაქენი**, რომელთა ურყევი ნებაა, დავამკვიდროთ დემოკრატიული საზოგადოებრივი წესწყობილება, ეკონომიკური თავისუფლება, სოციალური და სამართლებრივი სახელმწიფო, უზრუნველყოთ ადამიანის საყოველთაოდ აღიარებული უფლებანი და თავისუფლებანი, განვამტკიცოთ სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობა და სხვა ხალხებთან მშვიდობიანი ურთიერთობა, ქართველი ერის მრავალსაუკუნოვანი ისტორიულ-სამართლებრივ მემ-

კვიდრობაზე დაყრდნობით ღვთისა და ქვეყნის წინაშე **ვაცხადებთ** ამ კონსტიტუციას.“ (მონიშვნა ჩვენია – ბ. ს.).

უფრო მეტი, საქართველოს კონსტიტუციის მე-5 მუხლის ძალით: „1. საქართველოში სახელმწიფო ხელისუფლების წყაროა **ხალხი**. სახელმწიფო ხელისუფლება ხორციელდება კონსტიტუციით დადგენილ **ფარგლებში**.“

4. ყველაზე სავალალო ისაა, რომ გადანყვეტილებათა მიღებამდე საკონსტიტუციო სასამართლოც კი წინასწარ არ ამონიშნავს და არ მსჯელობს ეწინააღმდეგება თუ არა კონსტიტუციის გამოყენებული ნორმა და შესაბამისად, გადანყვეტილება საქართველოს კონსტიტუციის 39-ე მუხლს. საქართველოს კონსტიტუციის მიღებიდან დღემდე საკონსტიტუციო სასამართლოს პრაქტიკას თვალს თუ გადავავლებთ, იმ დასკვნამდე მივალთ, რომ საკონსტიტუციო სასამართლომ საქართველოს კონსტიტუციის 39-ე მუხლი უმოქმედო ნორმად აქცია კერძოდ, ყველა საქმეზე, რომელზედაც პირმა საქართველოს კონსტიტუციის მუხლთან მიმართებაში 39-ე მუხლის სავალდებულო გამოყენება მოითხოვა, საკონსტიტუციო სასამართლომ უარი იმით დაასაბუთა, რომ საკონსტიტუციო სასამართლო დავებს განიხილავს მხოლოდ საქართველოს კონსტიტუციის მეორე თავით გათვალისწინებული ადამიანის უფლებათა გამო. ამის შემდგომ ასეთმა „უარმა“ სასამართლო პრეცედენტის ძალა ოპოვდა, და ეს მაშინ, როდესაც საქართველოს კონსტიტუციის 84-ე მუხლის პირველი პუნქტის ძალით: „მოსამართლე თავის საქმიანობაში დამოუკიდებელია და ემორჩილება **მხოლოდ კონსტიტუციას და კანონს**.“ (მონიშვნა ჩვენია – ბ. ს.). საკონსტიტუციო სასამართლოს, შემდეგ კი უზენაესი სასამართლოს და საერთო სასამართლოების მიერ სასამართლო პრეცედენტისათვის პრაქტიკულად კონსტიტუციური ნორმის ძალის თვითნებური მინიჭება საქართველოს კონსტიტუციის აშკარა ხელყოფა იყო, რამაც 9 წლის მონაკვეთში საქართველოს მოქალაქეთა ძირითადი ეკონომიკური, სოციალური, კულტურული, სამოქალაქო და პოლიტიკური უფლებების აღმამფოთებელი დარღვევების მონმე საქართველო და ერთა თანამეგობრობა გახადა.

II. მართლმსაჯულების დღევანდელი პრობლემატიკა საქართველოში ადამიანის საყოველთაოდ აღიარებულ უფლებებთან და თავისუფლებებთან მიმართებაში სათავეს სააკაშვილის, მისი მთავრობისა და საპარლამენტო უმრავლესობის 9 წლიანი ანტიკონსტიტუციური ქმედებაებიდან იღებს.

მიხეილ სააკაშვილს, მის მთავრობასა და საპარლამენტო უმრავლესობას, ჩემი აზრით, პასუხისმგებლობა საქართველოს კონსტიტუციის ხელყოფასა და დარღვევაში შეიძლება დაეკისროს.

სახელდობრ, მიხეილ სააკაშვილმა, მისმა მთავრობამ და საპარლამენტო უმრავლესობამ:

1. კონსტიტუციის 91-ე მუხლის გაუქმებით პროკურატურა სასამართლო სისტემიდან გამოიყვანა და იგი თავის ძალაუფლებას დაუმორჩილა, რითაც საქართველოს კონსტიტუციის მე-5 და მე-7 მუხლები დაარღვია. (აღნიშნული საკონსტიტუციო ცვლილება ევროპის საბჭოს საპარლამენტო ასაბლევამ 2005 წლის 24 იანვრის №1643 რეზოლუციაში დაგმო).

2. კონსტიტუციის მე-5 და მე-7 მუხლების დარღვევით ცვლილება შეიტანა საქართველოს კონსტიტუციის 73-ე მუხლის ყუ პუნქტში და მოსამართლეთა დანიშვნის და განთავისუფლების ექსკლუზიური უფლება მიითვისა, რითაც სასამართლო ხელისუფლება თავის ძალაუფლებას დაუმორჩილა. (აღნიშნული საკონსტიტუციო ცვლილება ევროპის საბჭოს საპარლამენტო ასაბლევამ 2005 წლის 24 იანვრის №1643 რეზოლუციაში დაგმო).

3. კონსტიტუციის მე-5, მე-6 და მე-7 მუხლების დარღვევით უშიშროებისა და შინაგან საქმეთა სამინისტროები გააერთიანა და პოლიციური რეჟიმი დაამყარა. (აღნიშნული საკონსტიტუციო ცვლილება ევროპის საბჭოს საპარლამენტო ასაბლევამ 2005 წლის 24 იანვრის №1643 რეზოლუციაში დაგმო).

4. კონსტიტუციის მე-5 მუხლის დარღვევით თვითმართველობის და უშუალო დემოკრატიის სხვა ფორმების საქმიანობა დაბლოკა, ისევე როგორც ადგილებზე წარმომადგენლობითი ორგანოების ფუნქციონირება ანუ სრულიად გააუქმა დემოკრატია ადგილებზე. (აღნიშნული საკონსტიტუციო ცვლილება ევროპის საბჭოს

მოსხმად და განათლებისა და მეცნიერების 200-ზე მეტი ცნობილი მოღვაწე უმუშევარი დატოვა.

ხელისუფლების მიერ კონსტიტუციის დასახიჩრებისა და დარღვევის ზემოაღნიშნულმა ფაქტებმა მოსახლეობაში პროტესტის მუხტი გაზარდა, და როდესაც გეომეტრიულად მზარდმა ენერგიამ კრიტიკულ ზღვარს მიაღწია, ხალხი ქუჩაში გამოვიდა და სრულიად სამართლიანად კონსტიტუციის შესაბამისი პროტესტი გამოხატა.

1. საპასუხოდ, საპარლამენტო უმრავლესობის მიმნებებლობით მიხეილ სააკაშვილმა, მისმა მთავრობამ დაარღვია: „ადამიანის მოქალაქეობრივი დაპოლიტიკური უფლებების შესახებ საერთაშორისო პაქტის» მე-4 მუხლი, გაეროს გენერალური ასამბლეის 1979 წლის დეკემბრის „სამართალდამცავ თანამდებობის პირთა ქცევის კოდექსი», ადამიანის უფლებათა ევროპული კონვენციის მე-9, მე-10, მე-11, მე-14, მე-15 მუხლები და საქართველოს კონსტიტუციის 46-ე მუხლი.

საგანგებო მდგომარეობის გამოუცხადებლად 2007 წლის 7 ნოემბერს და 2008 წლის 5 იანვარს უხეშად ხელყო კონსტიტუციის მე-18, მე-20, 22-ე, 24-ე, 29-ე, 43-ე, 44-ე და 45-ე მუხლებით გათვალისწინებული ადამიანის ძირითადი უფლებები და თავისუფლებები.

კერძოდ:

1. დაარბია, თავისუფლება აღუკვეთა და პოლიტიკური თავისუფლება შეუზღუდა მომიმშილე მომიტინგეებს, რომლებიც გამთენიისას იმყოფებოდნენ პარლამენტის კიბეებზე, სადაც არ არის ტრანსპორტისა და ხალხის სამოდრაო ადგილი.

2. უხეშად დაარღვია ყველას უფლება ნინასწარი გაფრთხილების გარეშე შეიკრიბოს საჯაროდ და უიარალოდ როგორც ჭერქვეშ, ისე გარეთ, მაშინ, როდესაც მომიტინგეები იმყოფებოდნენ რიყეზე, სადაც არ არის ტრანსპორტისა და ხალხის სამოდრაო ადგილი.

3. უხეშად დაარღვია მოქალაქეთა, მათ შორის მომიტინგეთა და პოლიტიკურ ლიდერთა პირადი ცხოვრების, პირადი საქმიანობის, პირადი ჩანაწერის, მიმონერის, სატელეფონო საუბრის ხელშეუხებლობა და ქვეყნის მთელ ტერიტორიაზე თავისუფალი მიმოსვლის უფლება.

4. „ტელეიმედის“ შენობისა და ჟურნალისტთა ბარბაროსული დარბევით, ტექნიკის და ტელეაპარატურის ვანდალური განადგურებით, „ტელეიმედისა“ და „კავკასიის», აგრეთვე სნ-ის, ბბს-ის და ევრონიუსის ტელემაუწყებლობის გათიშვით, ოპოზიციური პარტიების საპრეზიდენტო კანდიდატებისთვის ტელესივრცით სარგებლობის უფლების შეზღუდვით, ინფორმაციის გავრცელების სატელევიზიო საშუალებათა მონოპოლიზაციით ხელყო მასობრივი საშუალებების თავისუფლება და მათი ცენზურის დაუშვებლობა.

5. ხელყო ადამიანის უფლება, თავისუფლად მიიღოს დაგაავრცელოს ინფორმაცია, გამოთქვას და გაავრცელოს თავისი აზრი ზეპირად,წერილობით ან სხვაგვარი საშუალებით.

6. დაბრკოლება შეუქმნა სახალხო დამცველის საქმიანობას, უფრო მეტიც, მას ფიზიკური და მორალური ზიანი მიაყენეს, რაც კონსტიტუციის თანახმად სისხლის სამართლის წესით ისჯება, მაშინ როდესაც სახალხო დამცველის მოვალეობაა: ადამიანის უფლებათა და თავისუფლებათა დარღვევის ფაქტები გამოავლინოს და ამის შესახებ სათანადო ორგანოებს და პირებს შეატყობინოს.

7. ნოემბრის მოვლენებთან დაკავშირებით ევროპის კავშირის წამყვანი სახელმწიფოს მთავრობის ყველა მეთაურმა საქართველოს პრეზიდენტისა დამთავრობის ქმედებანი ცალსახად დაგმო, რის გამო სააკაშვილმა პრეზიდენტის პოსტი ნებაყოფლობით დატოვა. მიუხედავად ამისა, მან განმეორებით წამოყენა თავისი კანდიდატურა, რაც ხელისუფლებასთან მიმართებაში საყოველთაოდ აღიარებული სამართლის პრინციპის - „ხელისუფლებისათვის რაც კანონით არ არის დაშვებული, ის აკრძალულია“ თანახმად, მას ახალი ვადით პრეზიდენტის პოსტზე კანდიდატურის წარდგენის უფლება არ ჰქონდა.

უფრო მეტი:

1. სააკაშვილმა და მისმა მთავრობამ საქართველოს პარლამენტის უმრავლესობის მიმნებებლობით კოდორის ხეობაზე შეიარაღებული თავდასხმა მოაწყო და ხეობის დამცველნი განაიარაღა.

2. სააკაშვილმა და მისმა მთავრობამ

საქართველოს პარლამენტის უმრავლესობის მიმნებებლობით სამხრეთ ოსეთი აღადგინა და მას ახალგორი მიუერთა.

3. სააკაშვილმა და მისმა მთავრობამ საქართველოს პარლამენტის უმრავლესობის მიმნებებლობით კონსტიტუციური წესრიგის აღდგენის საბაბით ცხინვალი დაბოძა, რითაც რუსეთს ხელი შეუწყო აფხაზეთისა და შიდა ქართლის ოკუპაცია და მათი ცნობა მოეხდინა.

4. სააკაშვილმა და მისმა მთავრობამ საქართველოს პარლამენტის უმრავლესობის მიმნებებლობით არამართლმადიდებელ რელიგიურ ორგანიზაციებს უფლება მიანიჭა გახდენ საქართველოს ავტოკეფალური ეკლესიის თანაბარი საჯარო სამართლის იურიდიული პირნი.

5. სააკაშვილმა და მისმა მთავრობამ საქართველოს პარლამენტის უმრავლესობის მიმნებებლობით ქარბმოსახლეობიანი ქვეყნებიდან ხალხის შემოსახლება-დასახლებით და მათთვის მოქალაქეობის მინიჭებით საქართველოში დემოგრაფიული სიტუაცია მკვეთრად გააუარესა.

6. სააკაშვილმა და მისმა მთავრობამ საქართველოს პარლამენტის უმრავლესობის მიმნებებლობით აჭარაში მეჩეთები გაამრავლა, 47 ათასზე მეტი თურქი შემოასახლა, რომელთაგან 38 ათასს საქართველოს ორმაგი მოქალაქეობა მიანიჭა. და ეს მაშინ, როდესაც საქართველოს კონსტიტუციის ძალით ორმაგი მოქალაქეობა ენიჭება მხოლოდ იმ პირს, რომელსაც განსაკუთრებული ღვაწლი მიუძღვის საქართველოს წინაშე.

7. სააკაშვილი და მისი მთავრობა საქართველოს პარლამენტის უმრავლესობის მიმნებებლობით სამეგრელოში კუთხურ სეპარატიზმს აღვივებდა, რითაც სამეგრელოს საქართველოს დანარჩენ კუთხეებს უპირისპირებდა, რითაც შეფარულად რუსეთის მიერ სამეგრელოს ოკუპაციას ხელს უწყობდა.

8. სააკაშვილმა და მისმა მთავრობამ საქართველოს პარლამენტის უმრავლესობის მიმნებებლობით, რუსეთ-საქართველოს შეიარაღებულ კონფლიქტთან დაკავშირებით, ევროპის კავშირის მიერ შექმნილი ფაქტების დამდგენი საგამოძიებო მისიის დასკვნის თანახმად: ჩაიდინა საერთაშორისო კრიმი-

ნალური სასამართლოს სტატუტის მე-7 და მე-8 მუხლებით გათვალისწინებული დანაშაულები, როგორც არის: დანაშაული ადამიანურობის წინააღმდეგ ანუ “განზრახი ქმედება, როგორც მშვიდობიან მოსახლეობაზე ფართოდა სისტემატური თავდასხმის ნაწილი“, სახელდობრ: ა) მკვლელობა, ბ) ჩახოცვა, გ) მონურ მდგომარეობაში ჩაყენება, დ) დატუსაღება და ფიზიკური თავისუფლების სხვა სასტიკი ხელყოფა, ე) მამაკაცთა გაუპატიურება, ვ) სისტემატური წამება და სხვა არადამიანური აქტი, რომელიც მძიმე ტანჯვას და სხეულებრივ დაზიანებას ან სერიოზულ ზიანს აყენებს ფიზიკურ და სულიერ ჯამრთელობას.»

9. სააკაშვილმა და მისმა მთავრობამ საქართველოს პარლამენტის უმრავლესობის მიმნებებლობით, რუსეთ-საქართველოს შეიარაღებულ კონფლიქტთან დაკავშირებით ევროპის კავშირის მიერ შექმნილი ფაქტების დამდგენი საგამოძიებო მისიის დასკვნის თანახმად, „ომის დანაშაული ანუ შეიარაღებული კონფლიქტის დროს საერთაშორისო სამართლის ფარგლებში დამკვიდრებული კანონების და ჩვეულებების სერიოზული დარღვევები“ ჩაიდინა, როგორც არის: 1. განზრახ თავდასხმა სამოქალაქო მოსახლეობაზე, რომელიც საომარ მოქმედებებში უშუალოდ არ მონაწილეობდა; 2. განზრახ თავდასხმასამოქალაქო ობიექტებზე; 3. განზრახ თავდასხმა, როდესაც ცნობილია, რომ ასეთითავდასხმა გამოიწვევს სამოქალაქო პირთა თუნდაც შემთხვევით დაღუპვას ან დაზიანებას ან სამოქალაქო ობიექტების დაზიანებას; 4. განზრახ თავდასხმა იმ ქალაქებზე, სოფლებზე, პენობებზე ან საცხოვრებლებზე და მათი დაბოძვა, რომლებიც არ წარმოადგენენ სამხედრო სამიზნეს.»

ზემოაღნიშნულთან ერთად, პირადად მიხეილ სააკაშვილმა დაარღვია კონსტიტუციის 71-ე მუხლით გათვალისწინებული ღვთისა და ერის წინაშე დადებული ფიცი, რომ “დაიცავს საქართველოს კონსტიტუციას, ქვეყნის დამოუკიდებულებას, ერთიანობასა და განუყოფლობას, კეთილსინდისიერად აღასრულებს პრეზიდენტის მოვალეობას, იზრუნებს საქართველოს მოქალაქეთა უსაფრთხოებისა და კეთილდღეობისთვის, ხალხისა და მამულის აღორძინებისთვის».

III. ამახსენებთ, საქართველოს დღევანდელი პარლამენტი და მთავრობა თვითმართვნივასა და უმუქმდობაში შეიქმნა ვამხილოთ. კერძოდ, საქართველოს დღევანდელ პარლამენტსა და მთავრობას ვასუსნი ჩემი აზრით შეიქმნა მოეთხოვოს იმისათვის, რომ:

1. საქართველოს პარლამენტმა ლუსტრაციის შესახებ კანონი არ მიიღო, მთავრობამ კი სააკაშვილისა და მისი მთავრობის უკანონო ბრძანებების აღმსრულებელთა უმრავლესობა თანამდებობებზე დატოვა და მათთან კოჰაბიტაციაში შევიდა, რამაც, საბოლოო ჯამში, საქართველოს მოქალაქეთა პირადი, სამოქალაქო, პოლიტიკური, ეკონომიკური, სოციალური და კულტურული უფლებების ხელყოფა გამოიწვია.

2. საქართველოს დღევანდელი პარლამენტი

და მთავრობა თავისი თვითმდებობებით და უმუქმდობით ევენტუალურად ხელს უწყობს სააკაშვილის, მისი მთავრობისა და საპარლამენტო გუნდის მიერ შინა და გარე მტრების ხელშეწყობით საქართველოს დამანგრეველი, სადისტური, ნეკროფილის ელემენტებით გაჯერებული რეჟიმის აღორძინებას.

ყველა ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, დღევანდელი პარლამენტი და მთავრობა საქართველოს კონსტიტუციის პრეამბულასთან, მე-3, მე-5, მე-6, მე-9, 39-ე მუხლებთან, მეორე თავთან და ევროპის საბჭოს საპარლამენტო ასაბლეს რეზოლუციებთან მიმართებაში, ვალდებულია 2004 წლის 6 თებერვლამდე არსებული კონსტიტუცია აღადგინოს, და იმავდროულად ის ახალ დემოკრატიულ ცვლილებებს მიუსადაგოს და მათი უპირობო რეალიზაცია უზრუნველყოს.

გამოყენებული ლიტერატურა:

- 1 ბიძინა სავანელი, 2015, პუბლიცისტიური წერილები (2006-2014). ეროვნული ბიბლიოთეკის ფონდი.

THE PROBLEMS OF JUSTICE IN THE LIGHT OF GEORGIAN CONSTITUTION LEGAL FACTS AND THEIR LEGAL QUALIFICATION

Bidzina Savaneli

Dr. Ph.Dr., a member of the Union of Law Scientists, Professor-Researcher at the Tbilisi State University, Member of International Scientific Council of Mediterranean Center of Social and Educational Research, Editor in Chief and Scientific Coordinator of Mediterranean Journal of Social Sciences (Rome, Italy)

REZUME

Key words:

STATEHOOD, LAW, RIGHTS

1. In most developing countries the problem of justice has been traditionally connected with violations by the courts constitution of appropriate State. In brief, we are talking about the violations of principle of the hierarchy of laws.

2. Concerning Human Rights in Georgia the problem relates to the violations by the courts of articles 5, 6, 7 and 39 of the Constitution. Pending a decision on criminal and administrative cases the courts do not check how law and their decision are compliant with these articles.

3. Most pitiful thing is that the problem relates to the violations by the Constitutional Court of Georgia article 39 of the Constitution. Pending a decisions on cases, the Constitutional Court of Georgia previously does not check how decision is compliant with the article 39 of the Constitution, while in accordance with

article 39: "The Constitution of Georgia shall not deny other universally recognised rights, freedoms and guarantees of an individual and a citizen, which are not referred to herein but stem inherently from the principles of the Constitution." Moreover, such position is contradicted to the fundamental principles of the Constitution enshrined in 5, 6, 7 articles of the Constitution. The rejection of the application of article 39 of the Constitution took the form of precedent. As a result, the constitutional court the article 39 of Constitution actually replaced by the precedent in violation of article 84, which states: "A judge shall be independent in his/her activity and shall comply with the Constitution and Law only."

4. The author discusses the legal facts, gives them the legal qualification and offers a path to overcome them.

Bibliography:

- 1 Savaneli B., 2015, publicist letters (2006-2014), National Library of Georgia. (GEO)